

Loopbaanoriëntatie in het derde jaar mevrouw Meekers, mevrouw Brons

Inleiding

Dit document is een weergave van de presentatie die wij, mevrouw Meekers - decaan havo en mevrouw Brons - decaan atheneum, gewoonlijk geven tijdens de ouderavond voor de derde klassen.

De komende pagina's zullen wij het één en ander toelichten rondom de profiel- én vakkenpakketkeuze waar uw kind dit jaar voor staat. Een keuze die uw kind natuurlijk niet zomaar maakt. Daar nemen we met elkaar (mentoren, decanen en u als ouders/verzorgers) ruim de tijd voor. Dit document vormt de aftrap en in week 46 starten de leerlingen met hun LOB*-programma. Een programma dat eind maart afgerond wordt met het maken van een definitieve keuze.

**Loopbaanoriëntatie en –Begeleiding*

**MIJN
RICHTINGSGEVOEL
ZEGT**

**DAT HET
ALLE KANTEN
OP KAN**

Loesje

Een uitspraak die mooi verwoordt hoe de meeste leerlingen zich voelen zo aan het begin van het schooljaar. Als decanen merken we dat het kiezen van een vakkenpakket lastig kan zijn. Vooral omdat leerlingen het gevoel hebben dat ze met deze keuze ook meteen hun toekomstige studerende/werkzame leven vastleggen.

Schrijfster Marian Donner heeft in dat licht een aantal jaren geleden tijdens een Decanensymposium een column voorgedragen, getiteld: *'De ondraaglijke lichtheid van het bestaan'*. Graag delen wij deze met u (zie bijlage: Column). Mooi hoe Marian één en ander al terugblikkend relateert. Wellicht dat u de strekking van haar verhaal mee kunt nemen in de gesprekken die u de komende periode zult voeren met uw kind.

De vier profielen

- Cultuur en maatschappij

- Natuur en gezondheid

- Economie en maatschappij

- Natuur en techniek

Dit zijn de vier profielen waaruit uw kind dit jaar gaat kiezen. Welke vakken precies bij deze profielen gekozen kunnen worden, kunt u straks zien op het profielkeuzeformulier. Om vast een beetje beeld te krijgen bij de verschillende profielen, volgen hieronder bij elk ervan een aantal steekwoorden.

Cultuur en maatschappij CM

Communicatie, talen, kunst, cultuur, toerisme, onderwijs en hulpverlening.

Economie en maatschappij EM

Commercie, economie, administratie, informatie en accountancy.

Natuur en gezondheid NG

Gezondheid, chemie, milieu, water, planten, dieren.

Natuur en techniek NT

Bouwen, onderzoeken, techniek, ontwerpen.

Op de volgende twee pagina's staan het profielkeuzeformulier van de havo en dat van het atheneum. Deze zijn ook als aparte bijlage meegestuurd.

PAKKETKEUZEFORMULIER ATHENEUM leerjaar 4 2022 - 2023 (onder voorbehoud)

NAAM: KLAS (in 2021-2022):

KIES ÉÉN VAN DE ONDERSTAANDE PROFIELEN KEUZES MET X AANGEVEN

CM* EM NG NT

GEMEENSCHAPPELIJK DEEL/verplichte vakken			
Levensbeschouwing	Engels	LOB	1 taal kiezen:
Maatschappijleer	Lich. Opvoeding	Profielwerkstuk	Duits** ☐
Nederlands	CKV		Frans** ☐

CM	EM	NG	NT
Profielvakken	Profielvakken	Profielvakken	Profielvakken
Geschiedenis	Geschiedenis	Scheikunde	Wiskunde B
Keuze wiskunde:	Economie	Biologie	Natuurkunde
Wiskunde A ☐	Keuze Wiskunde:	Keuze Wiskunde:	Scheikunde
Wiskunde C ☐	Wiskunde A ☐	Wiskunde A ☐	
	Wiskunde B ☐	Wiskunde B ☐	

Profielkeuzevakken 1x maatschappij en 1x cultuur	Profielkeuzevak 1x kiezen	Profielkeuzevak 1x kiezen	Profielkeuzevak
Maatschappij:			
Aardrijkskunde ☐	Aardrijkskunde ☐	Aardrijkskunde ☐	Biologie
Economie ☐	Bedrijfseconomie ☐	Natuurkunde ☐	
Cultuur:	Duits** ☐		
Duits** ☐	Frans** ☐		
Frans** ☐			
Filosofie ☐			
Tekenen ☐			
Muziek ☐			

CM	EM	NG	NT
KEUZE EXAMENVAK 1x kiezen (zie ook "EXTRA VAK")	KEUZE EXAMENVAK 1x kiezen (zie ook "EXTRA VAK")	KEUZE EXAMENVAK 1x kiezen (zie ook "EXTRA VAK")	KEUZE EXAMENVAK 1x kiezen (zie ook "EXTRA VAK")
Muziek ☐	Muziek ☐	Muziek ☐	Muziek ☐
Tekenen ☐	Tekenen ☐	Tekenen ☐	Tekenen ☐
Duits** ☐	Duits** ☐	Filosofie ☐	Filosofie ☐
Frans** ☐	Frans** ☐	Economie ☐	Economie ☐
Filosofie ☐	Filosofie ☐	Bedrijfseconomie ☐	Bedrijfseconomie ☐
Aardrijkskunde ☐	Aardrijkskunde ☐		
Economie ☐	Bedrijfseconomie ☐		
Bedrijfseconomie ☐	Biologie ☐		
Biologie ☐			

Kunstvakken Je mag maximaal één kunstvak kiezen.

Combi Frans - Duits Kies je Frans én Duits, dan moet je ook een alternatief voor één van beide talen kiezen. Deze combi kan alleen gekozen worden op voorwaarde dat er voldoende roosterruimte is .

EXTRA VAK

- Om een **extra vak** te kunnen kiezen, moet je gemiddelde cijfer minimaal een 7,5 zijn.
- Wanneer het extra vak niet in het basisrooster past, mag je het sprokkelen. Dit geldt ook voor A5 en A6.
- Kies je meer dan één keuze examenvak, geef dan het extra vak aan met **de letter e**.

PAKKETKEUZEFORMULIER HAVO leerjaar 4
2022 - 2023

(onder voorbehoud)

NAAM: KLAS (in 2021-2022):

KIES ÉÉN VAN DE ONDERSTAANDE PROFIELEN KEUZES MET X AANGEVEN

CM* EM** NG NT

GEMEENSCHAPPELIJK DEEL/verplichte vakken			
Levensbeschouwing Maatschappijleer	Nederlands Engels	Lich. Opvoeding CKV	LOB Profielwerkstuk

CM	EM	NG	NT
Profielvakken	Profielvakken	Profielvakken	Profielvakken
Geschiedenis <i>Keuze taal:</i> Duits ☐ Frans ☐	Geschiedenis Economie <i>Keuze Wiskunde:</i> Wiskunde A ☐ Wiskunde B ☐	Scheikunde Biologie <i>Keuze Wiskunde:</i> Wiskunde A ☐ Wiskunde B ☐	Wiskunde B Natuurkunde Scheikunde
Profielkeuzevakken <i>1x maatschappij en 1x cultuur</i>	Profielkeuzevak <i>1x kiezen</i>	Profielkeuzevak <i>1x kiezen</i>	Profielkeuzevak
<i>Maatschappij:</i> Aardrijkskunde ☐ Economie ☐ <i>Cultuur:</i> Duits ☐ Frans ☐ Filosofie ☐ Tekenen ☐ Muziek ☐	Aardrijkskunde ☐ Bedrijfseconomie ☐ Duits ☐ Frans ☐	Aardrijkskunde ☐ Natuurkunde ☐	Biologie

CM	EM	NG	NT
KEUZE EXAMENVAK <i>1x kiezen (zie ook "EXTRA VAK")</i>	KEUZE EXAMENVAK <i>1x kiezen (zie ook "EXTRA VAK")</i>	KEUZE EXAMENVAK <i>1x kiezen (zie ook "EXTRA VAK")</i>	KEUZE EXAMENVAK <i>1x kiezen (zie ook "EXTRA VAK")</i>
Muziek ☐ Tekenen ☐ Duits ☐ Frans ☐ Filosofie ☐ Aardrijkskunde ☐ Economie ☐ Bedrijfseconomie ☐ Wiskunde A ☐ Biologie ☐	Muziek ☐ Tekenen ☐ Duits ☐ Frans ☐ Filosofie ☐ Aardrijkskunde ☐ Bedrijfseconomie ☐ Biologie ☐	Muziek ☐ Tekenen ☐ Duits ☐ Economie ☐ Bedrijfseconomie ☐ Filosofie ☐	Muziek ☐ Tekenen ☐ Duits ☐ Economie ☐ Bedrijfseconomie ☐ Filosofie ☐

Kunstvakken Je mag maximaal één kunstvak kiezen.

* Bij CM kan er niet gekozen worden voor de volgende combinaties:

filosofie + biologie
Frans + Duits / biologie / bedrijfseconomie

Rekenen verplicht als je geen wiskunde gekozen hebt

Extra vak

- Om een **extra vak** te kunnen kiezen, moet je gemiddelde cijfer minimaal een 7,5 zijn.

- Wanneer het extra vak niet in het basisrooster past, mag je het sprokkelen. Dit geldt ook voor havo 5.

- Kies je meer dan 1 keuze examenvak, geef dan het extra vak aan met **de letter e**.

**Bij EM kan er niet gekozen worden voor de volgende combinaties:

Frans + biologie / wiskunde B / Duits / bedrijfseconomie

In de bovenbouw (de zogenaamde tweede fase) zijn de vakken in drie groepen verdeeld:

1. het gemeenschappelijke deel
2. het profiel deel
3. het vrije deel

Het gemeenschappelijke deel

De vakken in het gemeenschappelijke deel zijn vakken die alle leerlingen verplicht volgen, bijvoorbeeld de vakken gym en maatschappijleer. Atheneumleerlingen maken in dit verplichte deel ook een keuze voor een tweede vreemde taal: Frans of Duits. Indien uw kind dyslectisch is en hier een officiële verklaring van heeft, kan hij/zij ontheffing aanvragen en mag er een alternatief (binnen het profiel) gekozen worden.

Het profieldeel

Deze vakken sluiten aan bij het profiel. Een aantal ervan staat vast, daarnaast is er een beperkte, eigen keuze, behalve bij het NT profiel.

Het vrije deel (keuze examenvak)

Soms denken leerlingen dat hier een vak gekozen *mág* (dus niet moet) worden, omdat er *keuze* staat. Deze keuze slaat op de keuze zoals wij die als school aanbieden. Dit is echter geen vrijblijvende keuze, de leerling moet ook hier een vak kiezen.

Extra vak

Een leerling kan kiezen voor een extra keuze-examenvak. Bijvoorbeeld alvast ter voorbereiding op een eventuele doorstroom naar het atheneum. De atheneumleerlingen doen namelijk examen in acht vakken. De havo in zeven (zie ook: eindexamenvakken).

Het volgen van een extra vak betekent extra belasting. Extra stof, meer huiswerk en natuurlijk het maken van de bijbehorende toetsen. Bovendien wordt een extra vak niet ingeroosterd* en dus kan niet gegarandeerd worden dat het in het rooster past. Het extra vak kan dus (gedeeltelijk) samenvallen met een ander vak. In dat geval kunnen deze vakken slechts deels gevolgd worden. Dit noemen we 'sprokkelen'. Indien er de wens is om een extra vak te volgen, kijkt de decaan samen met de leerling bij aanvang van het nieuwe schooljaar hoe het uitkomt met het rooster. De leerling mag het extra vak te allen tijde laten vallen en op het eindexamen kan hij/zij hier nooit op zakken. In geval van een onvoldoende telt het vak niet mee. Een extra vak kan alleen gekozen worden onder voorbehoud dat de groepsgrootte van de klas dit toelaat.

Elk vak mag gekozen worden als extra vak (dus ook buiten het gekozen profiel). Zo kan een leerling met NT bijvoorbeeld Frans kiezen als extra vak.

** dit zou roostertechisch gezien een te grote toename in tussenuren voor leerlingen betekenen.*

Afspraken rondom het extra vak

- *Het volgen van een extra vak vraagt om een zelfstandige werkhouding.*
- *Is er een toets tijdens een bepaald uur dan zorg je dat je dit uur aanwezig bent. Het kan niet zo zijn dat de docent een aparte toets voor jou moet maken, omdat je bij een andere les aanwezig was, dus plan/kijk goed vooruit en regel de dingen op tijd.*
- *Zorg bij sprokkeluren voor een vast maatje dat jou elke week de aantekeningen geeft en andere belangrijke info.*
- *De verantwoordelijkheid ligt bij jou. Je overlegt regelmatig met je docenten.*

Na toetsweek 1 wordt (in overleg met de vakdocenten) gekeken naar de resultaten en de haalbaarheid van het extra vak. Zijn de resultaten voor het extra vak én je andere vakken voldoende, dan kun je het vak blijven volgen. Mocht dit niet zo zijn, dan kan de docentenvergadering besluiten dat je het extra vak niet langer mag volgen. Hetzelfde geldt voor toetsweek 2, 3 en 4.

Een 7,5 gemiddeld

Het volgen van een extra vak vraagt wat: een zelfstandige werkhouding en ruimte om extra (huis)werk aan te kunnen. Daarom heeft school als voorwaarde gesteld dat een leerling aan het einde van klas 3 gemiddeld een 7,5 moet staan over de te kiezen + verplichte vakken om dit extra vak te mogen volgen.

Doorstroomrecht

Elke leerling met een havodiploma heeft recht om door te stromen naar het atheneum.

De docentenvergadering geeft aan het einde van het schooljaar een advies (inschatting van de kans op het behalen van een atheneumdiploma). Dit advies is niet bindend. Indien de betreffende leerling geen extra vak heeft gevolgd, zal hij/zij dit zelfstandig in moeten halen. Uiteraard in overleg met school.

Combinatiecijfer

Het eindcijfer voor de vakken maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk vormen samen (gemiddeld) het combinatiecijfer. In deze vakken wordt geen eindexamen gedaan, echter het combinatiecijfer telt wel mee als eindexamencijfer. Wanneer een leerling bijvoorbeeld als eindcijfer een 5 staat voor Engels en gemiddeld een 7 voor de combinatievakken, dan compenseert deze 7 de 5.

De combinatievakken worden in het voorexamenjaar reeds afgerond.

Kernvakkenregeling

Op de eindexamen cijferlijst mag een leerling gemiddeld slechts één 5 staan voor de kernvakken (Nederlands, Engels en wiskunde). Op het atheneum zijn alle drie deze vakken verplicht. Op de havo kan een leerling wiskunde laten vallen (binnen het CM profiel). Vaak wordt gedacht dat de keuze voor een vervolgstudie hiermee ernstig wordt beperkt. De vraag is echter of een leerling voor een studie zou kiezen waarbij expliciet wiskunde wordt gevraagd, aangezien de interesse hier niet naar uitgaat. In de bijlage (doorstroomeisen) is bovendien te zien dat dit een onterechte aanname is.

Een aantal (regelmatig gekozen) studies heeft specifieke eisen, waaronder:

HBO

Toegepaste psychologie	wiskunde
Hogere hotelschool	een tweede vreemde taal (naast Engels, Duits of Frans) verplicht.
Fysiotherapie	biologie

WO

Geneeskunde	natuurkunde
-------------	-------------

Heeft uw kind al een studie in gedachten, dan is het altijd slim om op de website van een hogeschool/universiteit te kijken of er specifieke toelatingseisen zijn. In de bijlage vind u ook (ingedeeld) per sector de toelatingseisen per studie/profiel. Zie het voorblad voor de betekenis van de gebruikte afkortingen en symbolen.

Rekenen

Indien een havoleerling wiskunde laat vallen, is hij/zij verplicht om het vak rekenen te volgen.

De eindexamenvakken

Havo

Op de havo doen de leerlingen eindexamen in zeven vakken, te weten:
Nederlands en Engels + 5 (keuze) examenvakken.

Atheneum

Op het atheneum doen leerlingen examen in acht vakken, te weten:
Nederlands, Engels een tweede vreemde taal + 5 (keuze) examenvakken.

Kiezen

Om straks in maart een weloverwogen keuze te kunnen maken, is het belangrijk dat uw kind erachter komt wat er bij hem/haar past. Welke richting sluit het beste aan bij de interesses en capaciteiten.

Stel vragen

Wie ben ik?

Wat kan ik?

Wat vind ik leuk?

Daarbij is het belangrijk om lekker veel vragen te stellen. De leerling zal tijdens de mentorles en daarbuiten antwoord gaan geven op de vragen de volgende vragen:

Wie ben ik?

Welke eigenschappen typeren mij? Ben ik iemand die werkt vanuit mijn hoofd of meer vanuit mijn hart, met mijn handen of fantasie?

Wat kan ik?

Wat zijn dingen waar ik goed in ben? Wat zijn mijn minder sterke punten?

Wat vind ik leuk?

*Waar word ik enthousiast van? Wat doe ik graag? Vind ik de vakken waar ik goed in ben, ook leuk?
En: wil ik daarmee door?*

Natuurlijk geven wij als school hiervoor ook de nodige input met een aantal opdrachten waaronder bijvoorbeeld het kwaliteitenspel (zie voor meer informatie bijlage - het tijdpad).

Uw rol

Kiezen doet uw kind natuurlijk uiteindelijk zelf, maar u als ouder verzorger heeft een belangrijke rol. U kent uw kind het beste en door met elkaar in gesprek te gaan komt uw kind tot inzichten en worden dingen helder, dus:

- denk mee
- volg het keuzeprocess
- praat samen verder (u kent uw kind als geen ander)
- ... en laat uw kind uiteindelijk de keuze maken!

Wij wensen u veel succes én plezier bij de profielkeuze van uw kind!

uw talent! _____